

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk
Cc: Mads Dreier maddre@lbst.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast Selv i 2023

Landbrugsstyrelsen har den 23. december 2022 sendt udkast til bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast Selv i 2023 i høring (J.nr. 22-1221-000005 samt j.nr. 22-1221-000001). Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer. Høringssvaret er lavet med fagligt input fra bl.a. SEGES Innovation.

Bekendtgørelsen fastlægger de formelle krav for indgivelse af ansøgning om landbrugsstøtte i 2023, herunder om anvendelse af særlige skemaer, frister og krav til indtegning, forslag til ændringer i registrerede arealer samt muligheden for at ændre eller trække ansøgninger tilbage efter fristers udløb.

Ansøgningsfrist (§3)

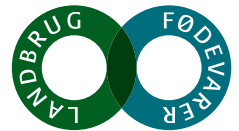
Det er positivt, at Landbrugsstyrelsen den 11. januar 2023 - allerede inden høringsfristens udløb - har meddelt, at ansøgningsfristen i år fastsættes til den 21. april frem for 14. april 2023, som foreslået i høringen af bekendtgørelsen. Det betyder også at ændringsfristen fastsættes til den 16. maj 2023 frem for den 9. maj 2023.

I udkastet til bekendtgørelse var ansøgningsrundens længde ellers afkortet med en uge i forhold til tidligere år. Det ville have været en stor udfordring, hvis man havde fastholdt at afkorte ansøgningsrunden i år med en helt ny landbrugsreform, mange helt nye tilskudsordninger, og hvor de endelige vilkår end ikke er endeligt fastsat en måned før åbning. Dertil kommer risikoen for at IT-problemer stiger, når nye ordninger skal indføres. Ansøgningsrunderne har i en årrække – selv uden reform - været præget af IT-udfordringer, hvilket har været til stor gene for ansøgere og deres rådgivere.

I 2022 var ansøgningsfristen den 22. april, og som følge af problemer med IT-systemerne blev fristen udskudt til den 28. april.

Selvom ansøgningsfristen justeres, så er det fortsat afgørende, at Landbrugsstyrelsen sikrer en hurtig og effektiv sagsbehandling, så landbrugsstøtten til de danske landmænd bliver udbetalt rettidigt i december 2023.

Det er afgørende, at Tast Selv virker for ansøgerne og deres konsulenter fra ansøgningsrundens start til slut, og at der – i tilfælde af systemproblemer eller ligefrem nedbrud – er en klar, hurtig og dækkende brugerrettet information på driftsstatus. Større systemproblemer, fejl som forhindrer eller forsinker indsendelse af ansøgninger i kortere eller længere perioder eller egentlige nedbrud under ansøgningsrunden, bør føre til en tilsvarende fristforlængelse.

Derudover er det vigtigt, at alle tilsagnsoplysninger m.v. er på plads per 1. februar 2023, så ansøgerne gennem hele ansøgningsrunden kan søge om støtteudbetaling på et fuldt oplyst grundlag.

Landbrug & Fødevarer er i den forbindelse bekymret for, om det vil være svært at danne sig et overblik over, om de mange nye tilskudsordninger er søgt på de korrekte arealer.

Ændringsfrist (§6)

Det er problematisk, hvis ikke der er muligt at ændre på afgrødekoder (§5, stk.2) efter ændringsfristen, der i 2023 er udmeldt til 9. maj.

En række landbrugsarealer er ikke etableret med en afgrøde på dette tidspunkt, og etableringstidspunktet vil afhænge af vejrbetingelserne i det enkelte år.

Landbrug & Fødevarer er derfor bekymrede for, om den manglende mulighed for at ændre afgrødekode efter ændringsfristen, vil være med til at udløse ekstra mange høringer i forbindelse med den satellitbaserede kontrol. Høringer, der vil blive udsendt på et meget u hensigtsmæssigt tidspunkt midt i sommerferien.

Såfremt der skal fastsættes en dato, bør den tidligst være 30. maj 2023.

Mulighed for dispensation fra ansøgnings- og ændringsfrist ved IT-fejl eller force majeure (§9)

Det fremgår af høringen, at det vil være muligt at dispensere fra ansøgningsfristen og ændringsfristen i tilfælde af IT-problemer eller force majeure. Det fremgår dog også af §9, stk. 4., at denne mulighed ikke finder anvendelse for ordninger som målrettede efterafgrøder, plejegræsordningen, eksisterende økologisk arealtilskud eller fastholdelsestilskud.

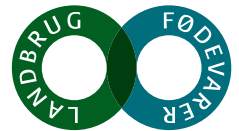
Landbrug & Fødevarer mener, at dispensationsmuligheden ift. IT-problemer eller force majeure bør gælde alle ordninger, uanset om der er tale om eksisterende eller nye ordninger. Ansøgere, der rammes af udefrakommende udfordringer, bør holdes skadesløse. Derfor mener Landbrug & Fødevarer, at §9, stk. 4 bør udgå.

§9, stk. 2 er svært at forstå, men Landbrug & Fødevarer antager, at det betyder, at man kun kan opnå dispensation for IT-fejl, såfremt man som ansøger har fejlmeldt fejlen skriftligt via en kontaktformular på Landbrugsstyrelsens hjemmeside senest 7 dage efter fejlen er ophørt. Er det fejlmelding via driftsstatus, der her tænkes på? Hvis fejlen også indebærer, at adgangen til fejlmelding er berørt, så er det generelt helt afgørende, at Landbrugsstyrelsen klart melder ud, når IT virker igen.

Hvis Landbrugsstyrelsen skal undgå en storm af fejlmeldinger, når der opstår generelle fejl i systemet, som påvirker en stor del af ansøgningerne, er det vigtigt, at Landbrugsstyrelsen egenhændigt gennemfører generelle dispensationer i forhold til fejl i systemet.

Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at der også laves bestemmelser for dispensationer i forhold til IT-fejl eller force majeure i forhold til øvrige frister, herunder ikke mindst ansøgning i form af tilsagnsskema (§10) eller ændringer til IMK (§11)

Det bemærkes i øvrigt, at tekst i høringsbrevet indeholder nogle misvisende henvisninger – bl.a. til en ikke-eksisterende §8, stk.5 på side 3. Hvad er betydningen heraf?

I forhold til force majeure, så er den betinget af, at ansøger har fremsendt skriftlig meddelelse og behørig dokumentation senest 15 arbejdsdage efter det tidspunkt, hvor ansøgeren er i stand til at give en sådan meddelelse (§ 9, stk. 3) Er det 15 arbejdsdage forordningsbestemt? Hvis ikke, så vil Landbrug & Fødevarer opfordre til, at fristen udvides med flere dage.

Bekendtgørelsens titel og anvendelsesområde (§1)

Det fremgår af titlen, at det handler om ansøgninger i Tast Selv i 2023. Men i §1 står der, at bekendtgørelsen finder anvendelse ved brug af Tast Selv mere generelt. Er bekendtgørelsens anvendelsesområde kun for 2023, eller er det mere generelt?

Krav om indtegning af småbiotoper (§4, stk. 3)

Landbrug & Fødevarer er principielt skeptiske over for, at man skal indtegne småbiotoper, der anvendes til opfyldelse af GLM-krav, grundbetaling eller bio-ordningen om biodiversitet & bæredygtighed. Det er meget positivt, at småbiotoper kan tælle med, men kravet, om at alle småbiotoper skal indtegnes med deraf følgende risiko for underkendelse m.v., forekommer unødigt tung. Det vil kunne afholde landmænd fra at udnytte de muligheder, der er for at etablere tiltag til gavn for natur og biodiversitet. I forhold til tidligere ordninger, hvor det var muligt at udlægge bi- og vildtvenlige tiltag uden indtegning, er der her tale om en u hensigtsmæssig opstramning. Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse henstille til, at der som minimum gives rum til en vis tolerancetærskel/bagatelgrænse ift. afvigelser ift. Indtegning, - også set i lyset af, at der kan være tale om dynamiske arealer. Helt generelt bør der også arbejdes med bagatelgrænser, når man ser på indtegninger i forhold til ansøgninger.

Hvad betyder bestemmelsen §4, stk 2.) Heri står der: "Arealer, som i IMK er registreret som beliggende inden for korttemaet "synlig småbiotop", kan kun registreres som en småbiotop i markkortet".

Bedriftsbegreb

Ordet "bedrift" omtales i §5, stk. 4. Hvad er definitionen på en bedrift?

Under §5, stk. 5 står følgende: "størrelsen af arealer omfattet af nr. 2, som ikke er landbrugsarealer" Hvad betyder denne sætning, og hvad henviser til "nr. 2" til?

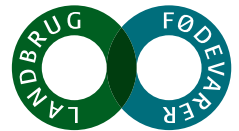
Mulighed for at ændre ansøgning, hvis ansøger modtager en høring på baggrund af satellitbaseret kontrol (§6 og 7)

Det er vigtigt, at reglerne om satellitbaseret kontrol håndteres entydigt på tværs af ordninger. Det er positivt, at man som ansøger kan ændre i ansøgning, hvis man modtager en høring på baggrund af satellitbaseret kontrol. Det bør være muligt for alle ordninger. Derfor bør teksten i Ø-støttevejledningen, bioordningerne og de koblede støtteordninger også ændres, da formuleringerne deri står i modstrid med ovenstående. Der står: "Du kan trække marker ud af din ansøgning, reducere markens størrelse eller ændre afgrødekode, så længe vi ikke har kontaktet dig om marken" [Eksempel fra side 8 i vejledning til Ø-støtte].

Mulighed for hel eller delvis tilbagetrækning af ansøgninger inden den 25. oktober (§8)

Det er positivt, at der skabes mulighed for hel eller delvis tilbagetrækning af ansøgninger inden 25. oktober (§8)

Dette er et nyt emne, der går på tværs af flere ordninger, og hvor der savnes en klar fælles og overordnet tilgang i en vejledning. Der er ikke knyttet nogen vejledning til bekendtgørelsen om

ansøgning i Tast Selv. Det vil ellers være nyttigt med en samlet beskrivelse af dette område på tværs af ordninger.

Der henvises i høringsbrevet direkte til forordningsgrundlaget og ikke til danske bekendtgørelser.

I høringsbrevet står der, at det som hovedregel ikke vil være muligt at tilbagetrække ansøgninger efter den 25. oktober 2023. Det fremgår endvidere, at en landbruger ikke kan tilbagetrække en ansøgning i tilfælde af varsling af kontrolbesøg på bedriften (eller der konstateres uregelmæssigheder). Teksten herom er dog sprogligt lidt svær at forstå i høringsbrevet.

Der savnes en klar og tværgående kommunikation om dette emne.

Regler om kommunikation

Det fremgår af høringsbrevet, at disse regler fremadrettet fastlægges i de enkelte tilskudsbekendtgørelser og ikke i den generelle bekendtgørelse om ansøgninger i Tast Selv. Landbrug & Fødevarer mener generelt, at der bør være en dispensationsmulighed, hvis man som ansøger ikke kan kommunikere via Landbrugsstyrelsens systemer.

Ændringsforslag til Internet Markkort (§11)

Det fremgår af høringen, at der som noget nyt bl.a. angives, hvilke registreringer i IMK der kan indgives ændringsforslag til. Det er helt afgørende, at ansøgerne altid har et opdateret og retvisende datagrundlag i ansøgningssystemet at søge ud fra, herunder at markblokændringer sagsbehandles hurtigt i Landbrugsstyrelsen.

Det fremgår af §11, stk. 2 samt af grundbetalingsvejledningen side 14, afsnit 3.1.2.1, at ændringer til markblokke og tilhørende korttemaer, der skal gælde for indeværende ansøgningsår, skal indsendes senest 17. april 2023 for at få virkning for ansøgningsåret 2023.

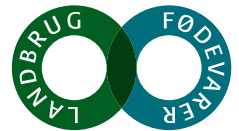
Det er en helt urimelig skærpelse af reglerne, at ændringsforslag indsendt efter 17. april 2023 først vil få virkning fra ansøgningsåret 2024. Tidligere har fristen for indsendelse af markblokændringsforslag blot været en frist indenfor hvilken, Landbrugsstyrelsen har garanteret, at ændringsforslaget vil blive behandlet inden ændringsfristen. Landbrug & Fødevarer mener, reglen skal ændres, så alle ændringsforslag, der sendes frem til ændringsfristen for fællesskemaet, vil få virkning for ansøgningsåret 2023.

Dette er vigtigt, da landbrugskonsulenterne bruger hele ændringsperioden til at få færdigtilrettet ansøgningerne og markblokkene. Samme problemstilling er relevant for ansøgninger om tilsagn.

Det er også vigtigt, at der er en enkel og håndterbar procedure for ændringsforslag, så man ikke skal indsende ændringsforslag i flere omgange. Vi har fået oplyst, at der er følgende procedure, hvis man vil ændre i en markblokgrænse, og ændringen betyder indtegning ind over en anden markblokgrænse:

”

1. Først laver man et ændringsforslag, hvor man reducerer i den markblok, der skal reduceres.
2. Herefter afventer man Landbrugsstyrelsens sagsbehandling og revidering af markblokken
3. Først derefter kan man indsende ændringsforslag nr. 2, hvor den markblok, der skal udvides eller oprettes, nu indtegnes.
4. Så skal Landbrugsstyrelsen igen sagsbehandle ændringsforslaget

5. *Og først herefter er blokændringsforslaget på plads, og fællesskemaet kan genindsendes”*

Landbrug & Fødevarer vil opfordre til, at sagsgangene i Landbrugsstyrelsen bliver tilrettelagt på en måde, så man kan lave ændringsforslag i en omgang.

Ændrede regler for indgivelse af fuldmagt (§14)

Det er vigtigt, at den ændrede bekendtgørelsestekst vedrørende indgivelse af fuldmagter på en særlig blanket jf. §14, stk. 2 ikke medfører indskrænkninger i den mulige brug af blanketten. Landbrug & Fødevarer vil således gerne have bekræftet, at det fortsat som minimum vil være muligt at indgive fuldmagt på en blanket i de tilfælde, der er angivet i § 18 stk. 1-5 i bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer.

Bilag 1:

Der er generelt forkerte angivelser af afgrødekoder og afgrødenavne. F.eks. står afgrøde 1 til ”Græs til fabrik”. Dette skal rettes.

Samspil mellem gamle og nye regler?

Der henvises til, at nogle af de fortsatte flerårige tilskudsordninger er reguleret i ældre forordninger. Det er svært at holde overblikket. Ikke mindst hvis der fx er tale om et areal, der både får grundbetaling via den nye landbrugspolitik samtidigt med, at der modtages støtte via det tidligere landdistriktsprogram. Hvilket system gælder ved en overtrædelse af reglerne?

Omtale af ny kortportal

Det ville for god ordens skyld være relevant med en beskrivelse af forholdet mellem registreringer i IMK og sammenhæng med ny kortportal kort.lbst.dk, der reguleres i separat bekendtgørelse, der er trådt i kraft uden høring.

Sagsbehandlingstider

Det er vigtigt med rettidige udbetalinger af landbrugsstøtte. Landbrugsstyrelsen bør indsætte de servicemål, der gælder for udbetaling i bekendtgørelsen. Ansøgerne bør få mulighed for forskudsudbetaling såfremt servicemål ikke overholdes.

I er velkomne til at kontakte os, hvis I har spørgsmål til høringssvaret. Som følge af den meget korte høringsperiode forbeholder vi os ret til at komme med supplerende bemærkninger til høringen, såfremt der opstår behov herfor.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Chefkonsulent
EU & Frø
M +45 3058 2153
E mtk@if.dk